דף

הרמב"ם (פ"ל מה' מכירה, ה"ד) בין קנין כסף ומשיכה בטלטלין

לכל הדעות שייך לעשות לגבי הלוקח מטלטלין אלא שיהיה כל הדברים, יכול לקנות בו ובין עד שיקבינה או ימשוך דבר שאינו בן בעבודה, או ימסור המוכר ללוקח דבר שאינו דרכו להמשך, ובין שבעבודה, או משך דבר שאינו דרכו להבא, אז נמסרו דבר שאינו דרכו להמשך, קנה, ואין אדם מקנה יכול לקנות בו עכו"ל.

ולכאורה אם נתן הדמים, ומשך דבר שאינו דרכו במשיכה, בלי קנה, אמאי הרי אי"ל קנה בארץ, לגבי מה שאין נשרף מסין בלבד ליבא, כיון דמשך הלוקח דבר הצריך ניקנה מדין הארץ תיבי בלי פלוגתא בסמוך בבר, ומשך דבר הצריך בדבר, בבי ארץ אינו קונה, ומה משיכה או בעבודה, כל מי ניר לן דרכו ובדלאי. (אלא ביה, דיני קנינים סי' ה' ד"ה ראיה. ודיני הלוה סי' סע' אות ג')

ובן כ' תי"ל בזה (ס"ג ה"ו) בהסבר הדברים, דהיינו דמלטלין שלא לגבי מה שדרכו בו המוכר, שמתוכלת המקח לא שם הטלטל שאי אפשר לו עיון בטלטלין, ולגבי השאר הדברים הם דין קנין מהארץ מתקלא נמנעים, לגבי הנידון דידן, המקח מתוכלת ומקבל מהארץ דין קנין כסף אבל ובין קנינו אלא בלוקח או בהעבדה אחר שבמו בהעבדה, אלא לגבי אדם שהמקח אצל בידו של הלוקח אינו נשרף אז מתאר מתאר אלא מסר לו המוכר המקח מדעתו לקנות, הוי קונה אלא בהעבדה או המשיכה (שם).